

IZHAJA VSAKI DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih točkah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvd. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema inšeriatni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: celoletno K 20, pol leta K 10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglašne in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Sicinski ni hotel vsprejeti obtožnice. LVOV 26. Sicinskemu so vročili obtožnico v maloruskem jeziku, pisano z latinskimi črkami. Sicinski je ni hotel vsprejeti, potem so mu pa vročili prepis z maloruskimi črkami.

Nove demonstracije v Karlovih varih.

KARLOVI VARI 26. Sinoči se je pred Česko Besedo zopet zbralo nekoliko stotin oseb, ki so hotele napasti poslopje. Policija je pa množico odbila in zaprla pota do poslopja. — Demonstracije so trajale do polnoči.

Krvav boj med kmeti in orožniki.

LVOV 26. V vasi Černigov blizu Tarnopola je prišlo do krvavega spopada med kmeti in orožniki. Kmetje so brez dovoljenja lovili ribe v nekem jezecu, ki je pa v zakupu. — Orožniki so pričeli stvar preiskovati. To je kmetsko silno razburilo in zato se jih je nad 3000 — med temi tudi mnogo iz sosednjih vasi — zbralo pred občinsko hišo, kjer so pričeli silno razsajati. Nenadoma je iz množice kmetov nekdo ustrelil. Tedaj so pa ustrelili tudi orožniki ter ubili dve ženski in eno deklico, težko so pa ranili deset oseb. — Iz Lvova je odšla na lice mesta sodnijska komisija.

DUNAJ 26. Vest o krvavem spopadu v Černigovu je napravila v zbornici senzacijo. Minister za notranje stvari je takoj zavkazal strogo preiskavo.

Francoski učenjak v Makedoniji.

PARIZ 26. Francoski učenjak Leroy Besalieu se je podal na učno potovanje v Makedonijo.

Francoski senat.

PARIZ 26. Senat je pričel razpravljati zakonski načrt o podražavljenju zapadne železnice.

Kuga.

CARIGRAD 26. V Bagdadu je bilo od 7. do 23. t. m. 20 slučajev kuge. Od teh je šest oseb umrlo.

Kongres založnikov.

MADRID 26. Danes predpoludne je bil v navzočnosti naučnega ministerstva odprt mednarodni kongres založnikov. Istega se udeležuje nad 200 delegatov, med temi dva iz Avstrije in eden iz Ogrske.

Poslanci Kramar, Hribar in Hlibovicki v Petrogradu.

PETROGRAD 26. Poslanci Kramar, Hribar in Hlibovicki so sinoči z diplomatične tribine prisostvovali seji državnega sveta in so se potem podali v durno. Ob 8. uri zvečer so šli poslanci v politični klub, kjer jih je pozdravil predsednik. Zatem je bil banket, na katerem je bil tudi predsednik durne.

Boji z indijskimi ustaši.

LONDON 26. (Rutarjev biro). V soboto je bil boj med indijskimi četami in 3000 ustaši severne Indije. Ustaši so bili poraženi in so izgubili sto mož, na angleški strani so bile izgube le neznatne.

Stranke v novi belgijski zbornici.

BRUSELJ 26. Nova zbornica bo sestavljena iz 87 katolikov, 43 liberalcev, 35 socialistov in 1 katolika demokrata. Katoliki imajo torej večino od 12 do 8 glasov. Ministri za unanije stvari, za industrijo in železnice so zopet izvoljeni. Senat bo sestavljen iz 67 katolikov, iz 35 liberalcev in 12 socialistov. Večina katolikov je poskočila od 14 na 17 glasov.

Portugalska.

LIZBONA 26. Ministerski predsednik je predložil zbornici zakonski načrt, s katerim se prekličejo diktatorski dekreti.

Rusija.

Stolipin državni kancelar in knez.

DUNAJ 26. Deut. Volksblatt poroča iz Petrograda, da namerava car imenovati Stolipina državnim kancelarjem. Kakor kancelar bi imel tudi pravico nadzorovati upravo Finske. Govori se, da bo Stolipin ob enem povisan na knežji stan.

Povikavanje plače ruskim častnikom.

PETROGRAD 26. Vojno ministerstvo je predložilo dumi zakonski načrt glede povikavanja plače častnikom. To povikavanje bi znašalo na leto 225 mil. rubljev.

Angleška kraljeva dvojica v Peterhofu.

PETROGRAD 26. V Peterhofu se vršijo velike priprave. Govori se, da pride angleška kraljeva dvojica po sestanku v Revalu tudi v Peterhof.

LONDON 26. — Petrogradski dopisnik „Daily Chronicle“ je zvedel, da je kraljeva dvojica povabila prvega lorda admirala, admiral Fisherja, da jo spremlja v Rusijo. — „Times“ poroča iz Petrograda, da se bo an-

gleška kraljeva dvojica mudila v Peterhofu tri dni.

Novi moskovski generalni guverner. MOSKVA 26. Govori se, da zamenja dosedanjega generalnega guvernerja moskovskega, generala Hirselman, veliki knez Vladimir.

Rus umorjen v Ženevi.

ŽENEVA 26. Sinoči je bil tukaj umorjen Rus Boris Nevdiv, ki se je izdajal za dopisnika ruskih listov in je bival tukaj že nekoliko dni. Morilec je zbežal. Zdelo se je, da je Nevdiv premožen, ker je dobival od svoje matere veliko denarja. Govori se, da je pripadal revulucionarni stranki in sodi se, da je bil izvršen umor po nalogu nekega tajnega odbora.

Državna dama.

PETROGRAD 26. (Petr. brz. ag.) Državna dama je v navzočnosti ministerskega predsednika Stolipina nadaljevala razpravo o interpelaciji glede Finske.

Markov (skrajna desnica) je rekel, da je treba finsko ustavo odpraviti, ako škoduje ruskim interesom. Rusija je tu za Rusijo. Zato skrajna desnica ne odstopi od interpelacije.

V imenu nacionalistov je Večenin izjavil, da noče Finski odrekati pravic, ki jih poseduje glasom temeljnih zakonov. Njegova frakcija bo torej glasovala proti interpelaciji.

Gegetskori (socijalni demokrat) je izrazil mnenje, da je bila interpelacija vložena, ker protustavni vladi ne ugaja mala ustavna država. O interesih Finske in Ruske bi morala odločiti delegacija, ki bi obstajala iz členov državne durne in finskih deželnih poslancev.

Miljukov (kadet) je izjavil, da ni možno, da bi rusko narodno zastopstvo kakor eno prvih svojih ustavnih činov uničilo mali neoborožen narod, kar se celo prej absolutni vladi ni posrečilo.

Vinska pokušnja in vinarški shod v Tomaju.

Minoli dnevi 16., 17., 18. in 19. t. m. so bili res imenitni za Tomaj in za ves Kras. Saj nekaj podobnega ni še videl nobeden kraj na Krasu; nobena slavnost ni še združila tako tesno gornje in dolnje Kraševce, kakor ta vinska pokušnja; nobena kraška vas ni še pogostila toliko odličnih gostov od blizu in daleč kakor ravno sedaj Tomaj. Ob tej priliki je bil zastopan ves Kras. Zastopani so bili Trst, Gorica, Ljubljana in celo Dunaj, zastopana je bila Istrska, zastopana vlada, deželni in državni zbor. Kr. j pa je bil tudi dobro izbran: v sredi najrodovitnejše kraške oaze, pravi raj sredi Krasa, bivša starodavna trdnja (iz Tabra je viden ves Kras), blizu postaja dveh železnic: kje je primernejši kraj na Krasu?!

Labko se je smejalo srce Tomajcem, videti, kako odlični gospodje prihajajo k njim v goste, da pokušajo pri viru pristno, tako cenjeno kraško kapljico, priljubljeni kraški teran, da se sani prepičajo o dobroti te tako zdrave in v vsakem oziru izborne kraške pijače, da vidijo, česa nudi ves Kras. In marsikateri, ki je bil prej v gostilni postrežen s kako trpkim kislico, ki se je prodajala pod imenom teran, je te dni vskliknil: „Šele sedaj vem, kaj je pravi teran!“ In da je prišel od tega spoznanja, na tem se ima zahvaliti vinarškemu društvu v Tomaju, ki si je požrtvovalno naložilo nalogo, da pridobi kraškemu teranu tisto veljavo, ki jo po pravici zaslučuje.

Vspored vse vinske razstave, pokušnje in vinarške shoda se je vršil sledeče:

Že v soboto 16. t. m. dopoldne so prišli v Tomaj iz Trsta deželni kulturni nadzornik g. vladni svetnik Frubauf in vinarški nadzornik g. Postl; iz Gorice ravnatelj kmet. kem. preskuševališča g. Bole in njegov pristav g. Ripper, vodja kmetijske šole kakor zastopnik deželnega glavarja, g. Anton Strekelj; iz Ljubljane deželni vinarški komisar g. Gombač in iz Pazina potovalni učitelj g. Trampuš.

Kmalu popoldne so se začeli zbirati udje ocenjevalne komisije z vsega Krasa ter zastopniki konsorcija tržaških gostilničarjev gje: Petelin, Picci in Defilippi in zastopnik zveze ljubljanskih gostilničarjev, g. Tosti.

Ob 3. uri pop. se je zbrala komisija za ocenjevanje in odlikovanje vin. V imenu pripravljalnega odbora je pozdravil navzoče kraški potovalni učitelj g. I. Lah in predlagal za predsednika komisije g. dekana Silo. Na to se je razdelila komisija v pet odsekov, ki so dobili v pokušnjo in ocenjevanje vsak po 40 vrst vin. Vinskih vzorcev je bilo čez 200.

Ocenjevanje vin se je vršilo na sledeti način: Dobrota in kakovost se je ocenjevala v treh stopinjah: najboljšo, dobro in slabo.

Najboljše vina so se še enkrat ocenjevala od dveh odsekov vse komisije in odlikovala s I. ali II. diplomo.

I. diplomo so dobili sledeči posestniki: Kovačič Andrej, Pliskovica 18; Pipan Mala, Kobjeglava 78; Čefuta Uzman, Tomaj 71; Sonc Anton, Tomaj 28; Černe Emil, Tomaj 40; Starc Filip, Križ 18; Štoka Janez, Tomaj 59; Oberanel Filip, Tomaj 24; Černe Anton, Tomaj 16; Turk Leopold, Auber-Gradnje 5; Grbec Josip, Sežana; Gospodarako društvo, Rojan; vitez Fabjani Josip, Štanjel Kobilil 42; Trampuš Marko, Vrabče 2; Seražin Franc, Štjak 50.

Z II. diplomo so bili odlikovani: Simon Bezek, Križ 51; Grmek Janez, Šepulje 15; Vran Lovrenc, Kralje 15; Oberanel Janez, Tomaj 5; Fabjan Anton, Auber-Gradnje 10; Mahnič Josip, Grahovo-Brd 9; Banel Andrej, Pliskovica 99; Ostrouška Ivan, Duvljev-Godnje 7; Fakin Alojzij, Škrbina 33; Kosovel Franc, Gorjanski-Zagraje 33.

Splošno mnenje komisije je bilo, da je letošnji teran izborni produkt. Le malo vzorcev je bilo, ki so imeli kak pogrešek. Vendar se je opazilo, da so vina po veliki večini pretrda, imajo preveč čreslovine v sebi, in bilo bi toplo priporočiti vsem kraškim vinarom, naj se oprejo čim prej modernemu kletarstvu, naj ne pustijo toliko časa vina vreti na tropskih, kakor delajo dosedaj, ker le na umen način dobe pridelek, ki se bo lahko meril z drugimi in bo tudi povpraševanje po istem večje.

Do konca pokušnje je bilo razstavljenih 214 vzorcev raznih vin (med njimi 10 belih) s skupno množino vina, ki je bilo na prodaj, 2624 hl. Od tega se je takoj v nedeljo popoldne prodala precejšnja množina, mnogoveč pa v ponedeljek in v torek.

Dne 17. t. m. ob 10. uri predpoludne je bil vinarški shod na dvorišču vinarškega društva in posojilnice, katerega se je udeležilo razven mnogoštevilnih Kraševcev tudi mnogo odličnih gostov iz drugih krajev. Tako je počastil shod tudi vinarški ravnatelj iz Nižje Avstrijske g. Reckendorfer, sežanski okrajni glavar g. svetnik Rebek in g. svetnik Laharnar. Deželnega glavarja Pajerja je zastopal g. Anton Strekelj, vodja kmet. šole v Gorici.

Prijetni so bili tudi: drž. in deželni poslanci g. Alojzij Strekelj in deželni poslanec g. d. Gustav Gregorin, g. Josip Strekelj, g. A. Jakonič in g. I. Zavnik. S Kranjskega je bil ravnatelj kmet. družbe g. A. Pirc, vinarški nadzornik g. B. Skalič. Dalje potovalni učitelj g. Lovro Sancia in Buzeta, g. I. Marsič iz Kopra, bivši vodja kmet. šole v Gorici, g. Dominik, g. vitez Fabjani iz Kobjeglave, g. šolski nadzornik Kante iz Sežane, g. notar Kotnik iz Komna, g. oskrbnik Anisich iz Bele in še mnogo drugih.

Dvorišče je bilo na shodu natlačeno polno. G. dekan Sila je otvoril shod, pozdravil dole goste in vse navzoče ter je omenjal narodno-gospodarsko važnost tega dneva za ves Kras. Rekel je, da si Kraševci niso mogli izbrati za tako prireditve boljga mesta, nego je starodavni Tomaj, ki je bil že iz starih časov središče kraškega vinogradništva. Omenjal je, kako je trtna uš pokončala kraške vinograde, kako je bilo vedno manje in manje vina, dokler niso ljudje začeli saditi amerikank. Sedaj imajo že toliko novih nasadov, da se vinski pridelki množijo od leta do leta. Potrebno je torej, da se že sedaj skrbijo, kako bi se zopet privabilo kupce v deželo, ki so zadnja leta zbog pomanjkanja terana izostali. V ta namen se je priredila vinska pokušnja v Tomaju.

Na to je govoril g. Anton Strekelj, vodja kmet. šole v Gorici: kake vrste trt naj sadimo in cepimo na Krasu? Poročal je, kako poskusi so se napravljali v tej smeri in da se je slednjič prišlo do spoznanja, da za suho plitvo zemljo je montiku, za globoko vlažno zemljo pa Riparia. Razni poskusi s hibridami niso še dovršeni, da bi se moglo trditvi kaj gotovega o njih. Priporočal je tudi, naj Kraševci sadijo tudi nekaj belih trt, da bodo imeli belega vina vsaj za svojo potrebo na Krasu in za prodajo po zimi ko teran, ki je bolj plitna pijača, ne gre tako od rok.

O zboljšanju kletarstva na Krasu je poročal učitelj in deželni poslanec g. Josip Strekelj, ki je v glavnih potezah očrtal največje napake kraškega kletarstva in je razlagal, kako naj se iste odpravijo. Kraševci naj si napravijo pridelek, ki bo mogel dobiti veljavo tudi na severu; in tudi v Trstu so že prišli na to, da si izbirajo rajše milejši teran, nego tisti, ki ima preveč kisline in čreslovine v sebi.

G. Fran Gombač, vinarški komisar v Ljubljani je poročal, kako povspeševati prodajo terana. Omenjal je vinske semnje, vinske pokušnje po deželi. Še najbolj je priporočal pokuševalno klet po večjih mestih, kjer bi na eni strani občinstvo spoznavalo dobra

vina, na drugi pa tudi gostilničarjem bila dana prilika, da se preskrbe dobrih vrsti ne da bi morali iskati vino okoli po vaseh. Priporočal je tudi, naj si Kraševci pridobijo na razstavi v Pragi trgovca, ki bi prodajal njih teran. Priporočal je, naj se Kraševci združijo v vinarско zvezo za ves Kras, ki naj ima dva oddelka, za Gornji in Dolnji Kras, ker le z združenimi močmi bodo mogli uspešno delovati v korist vsega Krasa. Opozoril je tudi, da vinarški ravnatelj g. Reckendorfer more mnogo storiti za promet kraškega vina.

G. ravnatelj Reckendorfer je obžaloval, da ne umaje našega jezika, da pa hoče v svojem jeziku povedati to, kar misli. Z veseljem se je odzval našemu povabilu na ta vinarški shod in vinsko pokušnjo, ker do sedaj ni bilo mnogo slišati s Krasa. Kraševci morejo s svojim teranom konkurirati na severu in dobro bi bilo, če bi s tem mogli izpodrinuti vsaj deloma ogrska vina. Povabil je tudi za prihodnje leto Kraševce, naj se z nekoliko vzorci terana udeležijo državne vinske pokušnje na Dunaju. Priporočal je tudi, naj bi Kraševci v večem številu pristopili društvu v varstvo avstrijskega vinogradništva.

G. Gombač je raztolmačil na to govor g. Reckendorferja.

G. Jakob Lah, potovalni učitelj v Sežani, je na to kratko pojasnil pomen in veliko važnost novega vinskega zakona in na kak način, ta zakon varuje vinogradnike. V prvi vrsti s tem, da je ponarejanje vina strogo prepovedano in se s tem prepreči konkurenca umetnih vin, a v drugi vrsti s tem, da zadobi občinstvo tekom časa več zaupanje do pristnih vin.

G. deželni poslanec dr. Gustav Gregorin se je predstavil svojim volilcem in je priporočal združništvo kakor edini pripomoček za uspešno delovanje na gospodarskem polju. — Izjavil je, da je pripravljen sodelovati v to svrhu po svojih močeh.

Na to je g. Gombač na kratko orisal delovanje ocenjevalne komisije in prečital imena posestnikov odlikovanih vin.

Predsednik g. dekan Sila se je zahvalil za udeležbo, zaključil vinarški shod in otvoril vinsko pokušnjo.

Po obedu so najprej odlični gostje pokušali razna vina, posebno pa odlikovana. G. ravnatelj R. Neudorfer se je zelo pohvalno izrazil o dobrem okusu in enakomernosti kraškega terana, a čudil se je visokim cenam, ki se plačujejo za to vino. Vsi gostje so bili mnenja, da tako dobrega terana, kakor se ga je dobilo tukaj, je najti le redko kje ne v Trstu, ne v Gorici in ne v Ljubljani. Na to se je otvorila vinska pokušnja za vse občinstvo, na kateri je stala čašica vina le 10 stot.

Popoldne je prišlo z vlakom iz Trsta in drugih krajev mnogo gostov, tako, da je bila dvorana za vse goste mnogo premajhna. — Za pozneje si bo moralo vinarško društvo preskrbeti za take prireditve večji prostor. Obiskovalci razstave z vsega Krasa, iz Vipave in Gorice in iz drugih krajev so prihajali in odhajali, ali dvorana je bila vedno polna in to živahno vrvenje je trajalo do 7 in pol ure zvečer, ko se je za prvi dan zaključila pokušnja.

Omeniti treba, da so se že v nedeljo pokazali uspehi vinske pokušnje, ker se je prodalo čez 60 hl vina.

V ponedeljek in torek 18. in 19. t. m. se je pokušnja nadaljevala radi gostilničarjev, ki v nedeljo ne morejo priti.

Ako se hoče govoriti o uspehu prve vinske pokušnje na Krasu, mora se priznati, da je bil nepričakovano dober. Na ocenjevanju vina se je pokazalo, da najboljša vina so bila letos v Tomajskem okraju: primeroma šibkejša na dolnjem Krasu; to pa zbog tega, ker tamošnja vina so lani trpela od toče in suše, ki gornjega Krasa ni tako hudo zadela. — Takojšen uspeh za kraške vinogradnike je bil, da so tekom teh treh dni vinske pokušnje (kolikor se znan) prodali čez 200 hl terana. A večina gostilničarjev si je pri pokušnji napisala imena posestnikov boljih vin in so jih poiskali na domu, kjer so tudi sklenili kupčijo. Mnogo njih se je za letošnje preskrbelo z vinom; ti pa so si napisali naslove, da bodo vedeli za drugo leto, kam se jim je obrniti po dober teran.

Iz vsega tega je razvidno, da uspeh te vinske pokušnje ne bo samo za to leto, ampak bo trajal tudi pozneje in da dobre posledice se bodo kazale še leta in leta.

Avstrijska poslanska zbornica.

Nujni predlog Steinwendrov sprejet.

Začetek proračunske debate.

DUNAJ 26. Železniški minister je predložil zakonski načrt glede podražavljenja češke severne železnice. — Nato je Malorus dr. Levicki utemeljeval svoj nujni predlog, tičeč

se one galiske afere, ko so orožniki ustrelili več maloruskih kmetov. Končno je govornik sam unakril svoj predlog. — Nato je poslan. dr. Steinhwender na kratko zagovarjal svoj nujni predlog o proračunu. — Malorus dr. Wasilko je izjavil, da bodo Malorusi glasovali proti nujnosti in proti proračunu, ker nimajo do vlade nikakega zaupanja.

Posl. grof Sternberg je naglašal, da je dolžnost vseh patrijskih strank, ki naj se zberejo okoli vlade, da se uvede invalidno zavarovanje za vse sloje prebivalstva ter da se podpira vlado v boju proti socialnodemokratski demagogiji v svrhu saniranja parlamentarnih razmer, kar bo v interesu srečne bodočnosti države. — Posl. Pernerstorfer je izjavil, da so socialni demokrati za nujnost predloga ne iz ljubavi do vlade, marveč, da se osegura parlamentu najvažnejše kontrolno pravo o državni upravi.

Nato je bila nujnost s veliko večino vsprejeta in je pričela generalna debata. Kakor prvi je govoril posl. Baxa v češkem jeziku. — Baron Battaglia je v več nego dvehurnem govoru zavračal obdolžitve Malorusov proti poljskemu klubu. — Posl. Widholz je zahteval izlasti, da se spopolni zakonodajstvo o varstvu delavcev. — Nato je bila razprava prekinjena.

Posl. Wittik, Glabinski in tov. so interpellirali predsednika radi dogodkov v Černihovu ter zahtevali, da se stvar takoj preišče in kaznuje krivce. Med tem je prišlo med Malorusi in člani poljskega kluba do hrupnega prepira. — Nato je bila seja po 11 urnem trajanju zaključena.

Prihodnja seja jutri.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 26. Zbornica je nadaljevala specialno debato o proračunu finančnega ministerstva. Posl. Eber (stranka neodvisnosti) je pri naslovu „delež na dobičku avstro-ograrske banke“, rekel, da je Ogrska pri razdelitvi dobička oškodovana.

Ministrski predsednik dr. Wekerle je odvrnil, da mora v interesu resnice pripomniti, da je Ogrska prej dobivala od avstro-ograrske banke deleže dobičkov v stalnem razmerju 30:70. Ta znesek se je porabil za poplačanje dolga 80 mil. Znano je, da je Ogrska dolžna prispevati za ta dolg z okroglo 12 od sto.

Omenjeni naslov in drugi naslovi finančnega proračuna so bili vsprejeti in s tem je bil rešen ves proračun. — Ministrski predsednik je na to predložil finančni zakon za 1908.

Minister za notranje stvari je predložil zakonski načrt tičoč se spremembe zakona o sanitetni službi v občinah. Po tem načrtu bo vse občinske zdravniške plačevala država. Minimalna plača bo znašala 1600 K. — Nato je bila razprava zaključena. Prihodnja seja jutri.

BUDIMPEŠTA 26. Glavne številke finančnega zakona, ki ga je danes ministrski predsednik dr. Wekerle predložil poslanski zbornici so sledeče: Redni izdatki: ena milijarda 938,902,985 K, transitorični izdatki 55,982,217 K, investicije 94,592,951 K, prebitok 46,142 K.

K finančnem zakonu je ministrski predsednik predložil poročilo glede povišanja plač gazistom, aspirantom in kadetom pri kr. ogrski deželni brambni, kr. ogrskem orožništvu in v državnih kobilarnah, nadalje glede zboljšanja hrane moštva pri honvedih in v kobilarnah.

RUSIJA.

Konflikt na rusko-perzijski meji.

Rok za odgovor na ultimatum, ki ga je stavil perzijski vladar general Snarski, je ruska vlada odgodila za 15 dni.

Finska delegacija v dumi.

Iz petrograjskih političnih krogov se doznaja, da je dovršen zakonski načrt, ki ureja državni odnos med Rusijo in Finsko. V načrtu je določeno, da imajo razpravam dume prisostvovati tudi delegati finskega deželnega zbora. Potemtakem bo Finska zastopana v ruski dumi.

Bodoči namestnik Kavkaški.

Iz Petrograda javljajo, da bo namestnik na Kavkazu imenovan generalu nadzornik pehote Sarubajev. Na Kavkazu je sedaj potreben kak v vojni izkušeni general.

President Fallières v Londonu.

Predsednik francoske republike Fallières je včeraj dospel v London, sprejet od kralja, princa Valskega in članov kraljevske rodbine, dvornih in državnih dostojanstvenikov. Že v Doveru ga je pozdravil princ Connaughtski in impozantno vojno brodovje je naznanilo z gromom topov prihod zastopnika spoprijateljene države. Kdor išče človeško stran tudi v političnih dogodkih, ta si ne bo predstavljati Fallièresa le kot poglavarja velevladi, katerega se sprejema s kraljevskimi častmi, ampak se bode z nekim neutralnim zadoščenjem spominjal tudi nekdanjega malega, priprostelega odvetnika na deželi, kojega je usoda postavila v enako vrsto vladarjem.

Današnji obisk predsednika francoske republike v Londonu povodom tamošnje angleško-francoske razstave, ki je blesteč simbol priščnega prijateljstva obeh velevladi, je osebni triumf kralja Edwarda. Kajti zasluga tega izvrstnega diplomata na prestolu je, ako sta si tradicionalni nasprotnici tu-in onstran Kanala dnevno prijatelji. Maroško-egiptovska

pogodba, ta temeljni kamen za „entente cordiale“ med Francijo in Anglijo, je kreacija kralja Edwarda.

Ost tega prijateljstva je — hotè ali nehotè — obrnjena proti Nemčiji, koji mora biti zlasti sedaj tesno pri srcu, ko se takoj po londonskem obisku poda angleška kraljevska dvojica v Peterhof k poglavarju druge nekdanje nasprotnice Rusije, koje razmerje z Angleško se vedno boljša.

Cesar Viljem pa se tolaži za to ne preveč „splendid isolation“ z pompozim obiskom vseh nemških knezov na Dunaju. Ali tudi tu ga niso spremljale simpatije ogromne večine avstrijskih narodov in k političnem osamljenju Nemčije se je pridružila tudi moralna „isolation“ med samimi t. zv. zavezniki.

Drobne politične vesti.

Potovanje španske kraljeve dvojice. Kakor javljajo iz Madrida odpotujeta španski kralj in kraljica dne 16. junija t. l. preko Pariza in Berolina na Dunaj, kamor dospeta dne 20. junija. Kralj Alfonz bo o tej priliki čestital cesarju Franu Josipu k vladarskemu jubileju.

Poslanik grof Montsodati. Kakor poročajo iz dobro obveščenih krogov, namerava nemški poslanik pri Kvirinalu, grof Monti, na jesen izstopiti iz diplomatske službe.

Zaradi razžaljenja grškega kralja je bil v Berlinu obsojen inženir Brünner na mesec zapora, ker je rekel, da si za 1000 mark lahko kupi naslov grškega dvornega založnika, ker kralj potrebuje denarja.

Republikanska unija na Španskem. Iz Madrida javljajo: Republikanska unija je vsprejela temeljna načela za organizacijo stranke. Ob enem je pooblastila svoje zastopnike, da delajo za zblizanje drugih političnih frakcij.

Novo špansko posojilo. Španski finančni minister je predložil zbornici zakonski načrt, v katerem zahteva posojilo 160 mil. pezeta. Posojilo se ima amortizirati v 50 letih.

Dnevne vesti.

Smrtna kosa. Dne 24. majnika je umrl po kratki in mučni bolezni znan rodoljub g. Nikolaj Blažek v tukašnji bolnišnici. Pogreb je bil 25. t. m. N. v m. p.

Včeraj ob 1. uri popoldne je umrla tu v 66 letu svoje dobe gospa Frančiška Muha, rojena Lantieri iz Lokve, glavarica znane rodoljubne družine. Pokojnica je rada po svoji moči podpirala naša društva in je bila v prejšnjih časih stalna obiskovalka naših narodnih prireditelj. Lahka jej zemlja! Žalujemo ostalim pa naše sožalje.

V spomin. Včeraj smo spremlili k večnemu počitku zemске ostanke pokojnega Pavliča Ferdinand. Pokojniku je bilo šele 31 let in je bil blaga slovenska narodno čuteča duša. Bolezen (sušica) ga je vničevala že kakih 5—6 let; ubljud tej neizprosimi uničevalki je nepozabni „Nando“ sodeloval pri pevskem društvu „Kolo“ in na narodnem polju sploh.

Ker je pokojnik izgubil pred par meseci soprogo in je sedaj zapustil dve mali siroti, so pevke in pevci Kola sklenili nabrati (mesto venca) malo svoto v podporo otročičema.

Tebi Nando pa topla hvala za vse, kar si po Tvojih skromnih močeh storil za dobrobit naroda in našega društva. Večnaja pamjat!

Pevke in pevci društva „Kolo“.

Parastos po pok. Ivanu Bičku. Parastos (masa zadušnica) po pokojnem Ivanu Bičku bo jutri ob 8. uri predpoludne v tikašnji pravoslavni cerkvi, kar se naznanja mnogoštevilnim njegovim prijateljem.

„Lavoratore“ in resnica. V svojem poročilu o shodu društva Fascio minole nedelje je zatrjal „Lavoratore“, da so med zborovalci nekoliko „pokašljevali“, ko je predsednik čital pismi poslancev Mandiča in Spadaro.

Radi tega poročila v „Lavoratore“ je prišlo v naše uredništvo več državnih uslužbencev, ki so bili navzoči na zborovanju in ki so vsi odločno trdili, da to poročilo, v kolikor se tiče posl. Spadaro, ne odgovarja resnici!! Ob čitanju pisma tega poslanca da ni nikdo „pokašljeval“, marveč je bilo celo nekoliko aplavza. Se le med čitanjem pisma posl. Mandiča se je začelo tisto pobalinstvo, ki je „Lavoratore“ označilo kakor „pokašljevanje“!!

Sedaj nastaja interesantno vprašanje, iz katerega vzroka je pritaknil „Lavoratore“ tudi posl. Spadaro? Morda pridemo prav blizu resnici, ako rečemo, da tudi „Lavoratore“ občuti, kako treba tisto pobalinstvo obsojati ravno z mednarodnega antinacionalističnega stališča. „Lavoratore“ je brzkone zato pritaknil tudi italijanskega klerikalca, da stvar zadobi drugo lice in da odpade z vsega dogodka odij narodnega fanatizma, to je: vzbuditi hoče domnevanje, da oni breztačnosti ni bil vzrok v sovražstvu proti Slovanom. Toda ta maneuver se temeljito izjalovil, ker očividci pričajo, da se Spadaru ni ne pokašljevalo, ne sikalo, ne žvižgalo, ampak edino le Mandiču. „Lavoratore“ ženiira stvar in zato je hotel zametniti rosnico.

Škof Nagl — sovražnik Slovanov.

Tako vzklika neki telegram iz Klane v Liburniji v sobotnem „Slovencu“. Ali ne čudite se, kajti „Slovenec“ je besedi sovražnik Slovanov dejal med navodnice, mislil je torej nasprotno nego pomanjka ti dve besedi. Predstaviti nam je hotel škofa Nagla kakor prijatelja Slovanov. Čitatelji ste gotovo radovedni, kako in kje je tisto dejstvo, s katerim hoče dopisnik „Slovenec“ podkrepiti to ugodno spridevalo o škofu Naglu. Ujete! Škof Nagl je bil na kanonični vizitaciji v Kastvu na dan patrone tamošnje župnijske cerkve sv. Helene in je bil navzoč pri slovesni maši, ki se je pela na hrvatskem jeziku, takojimovanem „ščavetu“.

To torej naj bi bil dokaz, da je škof Nagl velik prijatelj Slovanov. Ali ta dokaz šepa na vseh nogah. Kakšni slovesni sv. maši naj bi bil prisostvoval škof, ako ne pri hrvatski, ko se v Kastvu take slovesne službe božje sploh ne vrše drugače nego na hrvatskem jeziku, kakor je to v običaju že stoletja? Mari pa naj bi bil viši cerkveni pastir obstruiral službo božjo edino zato, ker se vrši na hrvatskem jeziku? Kakov izgled bi bil dal s tem duhovščini in vernikom? Saj to bi bil izgled najskrajnega narodnega sovražstva.

Kako neverjaven je ta „Slovenec“ namišljeni dokaz o prijateljstvu škofa Nagla do Slovanov in slovenskega bogoslužja, to nam pokazuje dejstvo, da sta pred tremi leti, ko so se vršile znane konference slovenskih in hrvatskih škofov v Rimu radi vprašanja glagolice, škof Flapp in škof Nagl edina nasprotovala vzpostavljenju oziroma ohranjenju glagolice po naših cerkvah ter da je škof Nagl lanskega leta hotel ravno v Kastvu odpraviti hrvatsko in je nadomestiti z latinskim bogoslužjem in je odnehal od te namere še le potem, ko je občinski zastop v posebni izjavi najostreje nastopil proti tej nameri ter žugal s skrajnimi posledicami!

Škof Nagl se je torej v Kastvu le vklonil dejstvu, katerega ni mogel odpraviti. Ako bi bil škof Nagl omenjenega Kastavskega praznika sam služil pontifikalno mašo na hrvatskem jeziku, potem bi bil to vsaj rahel znak pripoznanja, da obžaljuje svoje dosedanje postopanje proti slovenskemu bogoslužju. To pa, da je škof Nagl storil nekaj, čemur se ni mogel izogniti, ni še nikak dokaz o njegovem prijateljstvu do Slovanov. Za tak dokaz bi trebalo drugačnih dejanj.

Še vedno pri starem. Prejeli smo:

Kar se tiče slovenske šole v našem mestu, smo še vedno pri starem.

Izvenšši I dekliški razred, ki se je odprl v ul. S. Francesco d'Assisi št. 2, nimamo v sredini mesta nikake slovenske šole. Sedaj se zopet bliža čas, ko si stariši balimo glave, kam naj pošljemo v šolo svoje otročiče, da se nam ne odtujijo?!

V italijanske šole jih ne pošljemo, ker so te prave raznarodovalnice za naše otroke in pa, ker niso na najboljšem glasu.

V nemških šolah, kjer se vsaj za silo uči tudi slovenski, jih ne moremo poslati, ker nam otročičev vsled pomanjkanja prostora — ne vsprejmejo!

V imenu tisočev slovenskih starišev prosimo naše voditelje, naj z vso odločnostjo zahtevajo od vladnih krogov, da se tudi nam da ono, kar imajo tu že zdavnaj naši sosede in kar se je dalo nemškim državljanom in nedržavljanom.

Naj bo že enkrat konec naši beračiji na šolskem polju — to prosimo in zahtevamo! Pravočasno naj se naznani, kam naj vpišemo svoje otroke, da se ne bo zopet ponavljala stara pesem.

Mi smo do grla siti teh turških šolskih razmer in ako se stvar ne uredi, bomo morali oprijeti se skrajnih sredstev, kar ne bo v čast ne vladni ne državi. Mesto, da bi tudi mi obhajali jubilejno leto, bomo siljenji in na ulico, da izsilimo, kar se nam po 24-letnih prošnjah — z lepo nočjo dati!!! Čakali smo dovolj, sedaj zahtevamo!

Slovenski oče

v imenu tisočev somišljenikov.

Poboljški jestvinčarskim pomočnikom. Predčerašnjim je zadruga jestvinčarjev sklepala o poboljških za trgovske pomočnike na podlagi kompromisa, kakoršen je bil že vsprejet od deputacije pomočnikov.

Kompromis je sledeči: Odpiranje štacun od konca marca do konca septembra ne pred šestu uro jutraj in od septembra do marca ne pred sedmo uro. — Zapiranje ob osmih in pol zvečer za vse leto, razun sobote, ko se bo zapiralo ob devetih in pol. — Na predvečerih Božiča, Velikonoči in Novega leta poljubno zapiranje. — Svoboda poldruge ure za obedovanje. — Popolni nedeljski počitek za štiri mesece na leto, to je, od 1. junija do konca septembra. — Ob praznikih med tednom zapiranje ob dveh popoldne, izvenšši praznike, ki bi padli na soboto. — Deset dni dopusta na leto. — Plačilo za izvanredne ure v razmerju z dnevnim plačom, razdeljeno na deset ur, ali s pravico reciprocitete s strani gospodarjev. — Minimalni rok za odpored iznaša 30 dni.

Občni zbor je vsprejel ta kompromis z dvema spremembama. Sklenilo se je namreč poljubno zapiranje za vse sobote in znižalo letni dopust od desetih na osem dni. Pomočniki vsprejmejo brzkone ti spremembi na kompromisu, tako, da po odobrenju zadrugeta sklepa se strani obrtne zadruge zadobi ta sklep pravno moč. Občni zbor je tudi

sklenil, da ima popolni nedeljski počitek za pričeti s prihodnjo prvo nedeljo junija.

Občnega zbora se je vdeležilo le 64 drugarjev; a ker je bilo drugo klicanje, je bil občni zbor vseeno sklepčen. Slovenski drugarji so se abstinirali v smislu svoje izjave. To njihovo lojalno in korektno postopanje (niso hoteli motiti sklepanja o poboljških z neizogibno reakcijo na žaljenja s strani objestnih laških jestvinčarjev) dokazuje hvalevredno samozatajevanje v korist upravičenim socialnim zahtevam. Njihova abstinencija je prouzročila odlog par dni, potreben za drugo klicanje. Nasproti njihovemu konsekvantnemu in lojalnemu postopanju učinkuje smešno in malenkostno ono brbljanje laško-liberalnega podpredsednika, ki je na prvem občnem zboru svaril pred morebitnim zavratnim napadom slovenskih jestvinčarjev na drugosklicanem občnem zboru. Ravno tako je slovanožrski „Lavoratore“ — blamiran Evropejec.

K dogodku na zborovanju društva „Fascio“.

Pišeko nam: V včerajšnjem Vašem listu ste po zasluženju ožigosali nečuvstvo netaktnost, zgodivšo se v nedeljo v gledališču „Fenice“ med zborovanjem gori označenega društva, ko je predsednik čital pismo poslancev Mandiča.

Ali resnici na ljubo bodi konstatiramo, da one breztačnosti niso zagrešili državni uradniki; temveč izvestni sumljivi elementi, ki so vse prej nego državni uslužbenci. Na zborovanju je bilo namreč videti regnicolov in raznih uslužbencev privatnih tvrdk in trgovin. Kaj je imel ta sumljiv element iskati na zborovanju državnih uslužbencev? Nič drugega nego da dobi zopet enkrat ugodno priliko za kako žaljivo izzivanje in demonstriranje.

Sicer se pa ni žvižgalo v pravem pomenu besede, temveč le poskušalo žvižgati, kar so pa resnejši vdeleženci zborovanja takoj preprečili in prisilili izzivace k molku.

Kar se dostaje društva „Fascio“, pa upamo, da pač ni zavednega slovenskega državnega uradnika, ki bi bil člen tega italijansko-irredentistično-socialno-demokratskega društva, tem manj pa, da bi se shajal s to fanatično in našemu narodu strupeno sovražno družbo.

Popravek. Objavila so se imena spelihih podružnic družbe sv. Cirila in Metodija v nekaterih listih. Navedeni sta bili med temi tudi podružnici Retica in Velenje na Štajerskem, to pa pomotoma, ker ne spita več, marveč sta se zbudili k živahnemu delovanju, imata delavna odbora in sta tudi že izkazali gnutnih vspehov; Retica, 1. jan. t. l. K 52, Velenje, 21. maja t. l. K 100. Nadejajo se, da vrli rodoljubi teh podružnic ne zamerijo radi omenjena pomote, želimo le, da so rodoljubi po vseh krajih, kjer naše podružnice spe, ali jih še sploh nikdar ni bilo — ogorčeni radi nedelavnosti teh tako potrebnih podružnic ter nam dajo prijetno priliko, da prav kmalu sporočimo slovenski javnosti o oživljenju slovenske misli, o pokrepljenju dela za narodni blagor.

Narodni davkoplačevalci v korist družbe sv. Cirila in Metodija zbrani okrog nabiralne pole g. Franjo Majerja v Mariboru, so izgubili v zadnjem času po krivdi usoda kar troje marljivih tovarišev. V nadomestilo za to izgubo stopili pa so v omenjeni rodoljubni krog štirje čestiti tovariši in sicer gg.: Rud. Jakhel, Ivo Zemljč, dr. Ant. Prus in dr. Srečo Rakovec, Rodoljubom — rodoljubna zahvala!

Nabiralnike družbe sv. Cirila in Metodija je razposlala naročnikom družbina pisarna. Prejela pa je premalo ključkov in je bila prisiljena oddati več nabiralnikov z jednim ključkom, pa še ta večkrat ni rabila. Prosim, naj vsi, kateri so prejeli nabiralnike, pa jih poslani ključki ne odklepajo, dajo popraviti, oziroma poslati družbini pisarni, da popravo oskrbi.

Prihod Semoliča. Semolič je imel biti že v nedeljo priveden v Trst. Še le včeraj pa so ga karabinjerji prepeljali iz Vidma v S. Giovanni di Nogar. Danes dospel v Kormin, in od tu v Trst. Semolič je ves čas jako molčeč; pravi pa, da želi, da se požuri njegov prihod v Trst, kjer da hoče dokazati svojo nedolžnost.

Tržaška mala kronika.

Detomor. Dve hišni, Alojzija Furian in Terezija Skerjanc, sta našli sinoči ob 9. uri zavitek, ki je ležal na vrtcu za železno ograjo pred protestansko cerkvijo. V zavitku je bil še živ, dobro razvit novorojenček, ki je bil še živ. Poizvedbe policije so dognale, da je zavitek položila tja malo poprej neka ženska, dozdnevno 30—35 let stara. Zapazili sta jo dve deklici, Marija in Albina Gombač, 9 in 8 let stari, ki sta tudi vprašali žensko, kaj da je v zavitku. „Meso za mačke!“ je odgovorila in urno odšla. Zdravnik resnične postaje dr. Huber, ki je prišel na lice mesta, je konstatiral, da je bil to novorojenček od 7 in pol mesecev, moškega spola. Isti je bil skoraj mrtev radi izgube krvi. Na vrata so bile praske, brzkone znak poskušene davljenja. V bolnišnici ga je župnik v hitrici krstil: dali so mu ime Ivan. Botra sta bila dr. Huber in babica. Kmalu potem, ob 9 in pol, je novorojenček umrl. — Policija poizveduje.

Vkradli so bicikelj brzojavnemu slugi. Predsnočjem je nek falot vkradel brzojavnemu slugi bicikelj, katerega je ta-le

pusil za trenotek brez varstva. Kmalu potem pa ga je policija že imela v pesti. Povedal je najprej da se imenuje Maksim Wenzel, potem Rihard Wagner in slednjič Rihard Schimpf. Pravi, da je iz Vratislava. Misli se, da je tat specialista za biciklje.

Tatvina in aretacija. Predvčerajšnjem so aretirali 42 letnega slugo, Henrika Glavnika. Prodajal je 44 praznih žakljev, ki so spadali k partiji 400 žakljev, vkradenih tvrdki Faccanoni. Pri njem so našli tudi štiri vetrihe.

Težka nezgoda. — Zgubljeno oko. Marija Stuparič, stara 14 let, iz Velikega Lošinja, je bila včeraj sprejeta v V. oddelku mestne bolnišnice. Imela je težko rano na levem očesu s poškodovano zrenico in precejšnjim notranjim krvavjem. Predsinočnjem, ko se je vračala domov, je butnila z glavo na vrata, s katerih je mohl zarjavel žebelj; zadelo jo je ravno na oko, ki je za vedno zgubljeno. —

Tatovi v gostilni. Predvčerajšnjem popoldne so neznani tatovi vkradli v gostilni Andreja Jugac na trgu Barriera vecchia št. 3 denar in blago za 400 K.

Tatova na „Galatei“. 29 letni dninar Anton Cerovac iz Buzeta in 30 letni, že izgnani Alojzij Račika iz Sežane sta bila včeraj zasačena, ko sta na krovu „Galatee“ kradla blaga, ki je sedaj razkladajo iz poškodovane parnika.

Nezgodna na delu. Anton Godina, star 22 let, težak, stanujoči v ul. Vetro št. 213, je včeraj ponesrečil pri delu. Strgan mu je bil nohet in kos mesa srednjega prsta leve roke. Zatekel se je na zdravniško postajo.

Sovražniki miru. Policija je aretirala predsinočnjem 17 kričavcev.

Smešnica. Našla sta se: Baron: Preden vas vzamem v službo, opozorim vas, da sem jaz semtertje nekoli grob! — Sluga: No, kako sem pa se le jaz!

Koledar in vreme. — Danes: Magdalena Pac. dev. — Jutri: Vnebohod Kristov. Temperatura včeraj 2. uri popoldne + 19° Cels. — Vreme včeraj deloma jasno.

Vremenska napoved za Primorsko: — Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Zmerna vročina. Polagano zjasnjenje.

Društvene vesti.

„Delavsko podporno društvo“ namenja svojim p. n. Nenom, da se je uvelj v uradu popoln nedeljski počitek, pričeni z dnem 31. t. m., v sled česar odpade nedeljska ambulanca. Namesto te slednje obdržavala se bo ambulanca vsako soboto ob 7. in pol uri zvečer. Odborore seje so se preložile od četrtka na soboto ob običajni uri. Urad bo odprt vsaki dan do 7. ure zvečer.

Odbor pevskega društva „Zarje“ v Rojani javlja tem potom vsem g. pevca in g. cam pevka, da bo prihodnja pevska vaja v petek dne 29. t. m. ob navadni uri.

Za godbeni odsek „Zarje“ so darovali g. dr. Otokar Rybač odvetnik in državni posl. K 10, g. M. Trađen trgovec K 20. Najpriščneje se odbor „Zarje“ zahvaljuje imenovanim gospodoma z željo, da bi našlo še posnemovalcev.

Pevsko društvo „Kolo“ priredi svoj pomladanski koncert prvo nedeljo julija v „Narodnem domu“ v Barkovljah, na kar se bratska društva posebno opozarja.

Akad. fer. društvo „Balkan“ ima danes svoj redni sestanek. Predaval bo tov. M. Čok o temi: „Kje tiči bodočnost Evrope?“

Akad. tehn. društvo „Triglav“ javlja, da je bil na II. obč. zboru na nadomestnih volitvah izvoljen predsed. tov. Tajnšek Vinko cand. med., podpred. tov. Pirkmaier Otmar stud. iur.

Na slavnost pevskega društva „Slovan“ na Padričah so nadalje priglasi svojo udeležbo naslednja društva: 9. Pevsko društvo „Zvon“ z O.čin, 10. Pevsko društvo „Višava“ s Konkonelja, 11. Kolesarsko društvo „Balkan“ iz Trsta. Slavnostna društva, ki se mislijo še prijaviti, so naprosena, da to store čim prej. Odbor.

Nar. delav. organizacija.

Skupina delavcev na progi državne železnice (Bahnerhaltung) vabi na sestanek vse svoje delavce v sredo zvečer ob 7 uri v društvenih prostorih.

Darovi.

V počestčenje spomina pok. Marice Pišane roj. Kanduš, darovala je rodina Jakoba Pertota (cerkovnika) namesto venca na krsto za podruž. sv. Cir. in Met. na Greti 10 K.

Gospodarstvo.

„Trgovsko obrtno društvo za Goriško“ v Gorici

je jelo zadnji čas energično delovati. Isto ima namen povspeshevati vsestransko povzdigo in procvit trgovine in obrti v slovenskem delu dež le.

Dosedaj si je preskrbelo razne informacije o stanju trgovskega in obrtnega stanu v deželi ter skuša postaviti na temelju statističnih podatkov načrt za povzdigo slovenske trgovine in obrtnije. Z veseljem je konstatovati, da gredo društvu prijatelji radevolje na roko. Ker je namen društva, da v čim najkrajšem času izpopolni svoj informačni arhiv, zato prosimo vse merodajne kroge, da pospe-

šujejo prevažno in prekoristno delovanje društva, da mu določijo čim prej zaprosene informacije, ker s svojim sodelovanjem pomagajo postaviti krepko trdnjavo v obrambo slovenskih trgovskih in pravic. Mnogo se je opustilo in zagrešilo do zadnjega časa, a sedaj, ko se je društvo lotilo dela z vso verno, sedaj ni smeti držati rok križem, marveč združeno moramo delati, da popravimo in nadomestimo čim prej, kar se je tekom časa zamudilo in zanemarilo.

Z opombo, da ureduje društvo sedaj redno vsaki dan od 8. ure zjutraj do 2 popoldne v društvenih prostorih v ulici sv. Ivana št. 7 v Gorici ter daje in sprejema raznovrstne informacije, spadajoče v njen delokrog, pozivljamo trgovce in obrtnike, da gredo domačemu društvu v njih lastnem interesu na roko in se istega v slučaju potrebe poslužijo. —

Hotelska družba „Triglav“

se ustanovi začetkom junija t. l. kot delniška družba, ker je snovalni odbor izprevidel, da bi bila oblika družbe z omejeno zavezo pri tolikem številu družabnikov preokorna. Delniška glavica bo iznašala 200.000 K z delnicami po 200 K. Znesek 200 K utrpi lahko marsikdo; in ker smo prepričani, da se bodo delnice dobro obrestovale, je dana prilika vsakomur za varno nalaganje denarja. Poleg tega je pa podjetje samo jako velike važnosti z ozirom na tujski promet, ki tako rapidno raste v Bohinju. Gledati moramo, da pridržimo vive tujskega prometa v domačih rokah in hotelska družba bo v prvi vrsti izvrševala to nalogo. Zato je rodoljubna dolžnost vsakega inovitejšega Slovence, da vzame delnice te družbe. Podpisovanje traja do 1. junija in se subskribirajo delnice pri ljubljanski kreditni banki ali pa pri Jadranski banki v Trstu. Rojaki, poslužite se ugodne prilike in podpirajte obenem domače podjetje!

Književnost in umetnost

Novi akordi. V založbi knjižarne L. Schwentner v Ljubljani sta ravnokar izšli številki 4 in 5 (v enem zvezku) 7. letnika „Novih akordov“, zbornika za vokalno in instrumentalno glasbo, izborni urejevanega od dr. Gojmir Kreka. Vsebine je naslednja: 1. Josip Procházka: „Silhnetty IV.“ za klavir, 2. dr. Benjamin Ipavec: „Boji volem“ za en glas in klavir, 3. dr. Gojmir Krek: „Studienček“ za moški zbor, 4. Vjekoslav Rosenberg-Ružić: „Valso“ intermezzo za klavir, 5. Fran Ferjančič: „Zvonček“ za moški zbor, 6. dr. Gojmir Krek: „Pogodba“ za en glas in klavir, 7. Anton Lajovic: „Pesen“ za dva glasovira in klavir, 8. dr. Gojmir Krek: „Sluke“ za mešan zbor.

Cena gornjemu zvezku je 2 K. Za vse leto 8 K, za pol leta 4 50 K. Zbornik izhaja 6 krat na leto in sicer 1. vsakega drugega meseca. Našemu muzikaličnemu občinstvu toplo priporočamo „Nove akorde“. Posamezne zvezke je dobiti tudi v „Slovanski knjižarni“ in trgovini papirja Gorenjc v Trstu, via Valdrivo, kjer se tudi sprejema naročbe.

Vesti iz Goriške.

V odgovor in pojasnilo. Ozirom na tako-le naslovljeni notici iz Dutovelj v nedeljski „Edinosti“ je tangirani g. Rože prišel v naše uredništvo in izjavil, da ni prišel v gostilno dutovelskega gostilničarja Počkaja ob 10. in pol uri, ampak ob 11. in pol; glede padca ostaja pri trditvi dopisa iz Dutovelj v „Edinosti“ 20. t. m.; zanika, da se je še drugi dan klatil po Dutovljah, Avberju in Ponikvah, ker da je bil že ob 4. zjutraj v Trstu; protestira proti trditvi, da živi od kartanja, ker si on služi kruh pri gospodarjih.

(Priobčili smo še teh par vrst, da ne delamo nikomu krivice. S tem pa je tudi stvar za nas zaključena. Dovolili smo prostorja izjavam ene in druge stranke; s tem je bilo uzadeščeno dolžnosti kronista. Dalje se mi ne smemo baviti z dogdom, ki je za širšo javnost brezpomemben. Pravde se ne rešujejo v listih, ampak drugje).

Iz Sežane. Žalosten je pogled po našem polju. Vse sadno drevje je golo. Gosenice (ki niso bile že več let pomojene — kdo je kriv temu?) in črvi so pojedli vse listje na sadnem drevju. Večjeja so gola, a na njih vse polno mehov teh škodljivcev. Potrebno je bi bilo, da bi oblastne posegle vmes in da bi priskočile našemu kmetu na pomoč na uničevanju tega morda. Na nekaterih drevesih, ki so jih o cvetju namazali z nekim ma-

Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajc. Specijaliteta: **Graške Poulards.** Cene dogovorne. — Postrežba na dom. **Ulica Campanile št. 15.**

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA**

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko pošt, in zavoja

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da je naša predraga soproga, mati in stara mati, gospa

Franciška Muha

rojena Lantieri

danes 26. maja ob 1. uri popoldne po kratki in mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, v 66. letu življenja v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v četrtek 28. maja ob 10. uri zjutraj iz ulice Fabio Severo 9 b)

Pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Naj počiva v miru!

TRST, dne 26. maja 1908. Žalujoči družini MUHA-POLIČ.

Proda se čevljarska delavnica in prodajalnica.

Dobro upeljana čevljarska delavnica in prodajalnica v bližini ljudskega vrta (Giardino pubblico) v Trstu, se proda takoj, ker lastnik iste ima preveč dela z drugo čevljarsko. Pegeji ugodni. Natančna pojasnila daje gosp. JOSIP SKUBIČ v Trstu, ul. Giulia št. 22. 1717

Giacomo Pellegrina ::

Zavod za nikelovanje
Trst, ul. Stadion 10 (dvorišče)

Pozlačenje in posrebranje cerkvenih predmetov, svečnikov, poprave umetniških predmetov in potrebščin za dela iz zlate med.

NOVA
prodajal nica
zlatenine in švicarskih ur
JOSIP OPPENHEIM
■ TRST ■
Corso št. 5

BAROVI **NOVA** **prodajal nica** **zlatenine in švicarskih ur** **JOSIP OPPENHEIM** **■ TRST ■** **Corso št. 5** **CELE NIZKE**

V pekarni in sladčičarni

VINKO SKERK, Trst via Acquedotto 15

in v podružnici via Miramar 9 se dobi vedno svež kruh, najfinije moke, čokolade, fina dezertna vina in buteljke, raznovrstne bliskote, tudi za čaj. Sprejma se naročila za torta, in krokante.

Vekoslav Plesničar :::

ulica Giulia št. 29

Zastopstvo testeniz „Pekatele“
vžigalic dr. sv. Cir. in Metodija
ter raznih drugih predmetov.

trgovina jestvin, majtočnejša postrežba. — Razpošiljam blago po po vsej Avstro-Ogrski od 5 kg naprej. — Zahtevajte cenik.

Novo skladišče zgotovljenih oblek

ALLA „FIDUCIA“

TRST, ulica Scorzeria št. 4 (vokal ulica Arcata) TRST

Velika izbira oblek in kostimov.

Moške obleke iz modernega blaga gl. 6-50, 7-50, 8-50, 9-50, 12-50 in več.

Obleke iz finega blaga, za dečke gl. 4-50, 5-50, 6-50, 7-50 in več.

Velika izbira Paletots zadaje novosti, za moške in dečke po gl. 6-50, 7-50, 8-50, 9-50, 11-50 in več

Obleke za otroke po gl. 1-20, 1-50, 1-80, 2-20, 2-50, 3-50 in več (vsake kakovosti in oblike).

Bogata izbira hlač za delavce, predpasnikov za prodajalce, jopičev za uradnike, srajc vsake kakovosti in barve.

Modrih in rumenih montur za delo in belih jopičev.

Vse po najnižjih cenah.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH. **Najvspešneje sredstvo proti** **DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH**

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu **Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“** pri od lekarnarjev: **sv. Ja obu in Josipa Godina, lekarna „All' Jgea Farneto 4**

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko pošt, in zavoja

CARLO GORTAN Zaloga olja - Trst - V. Santa Caterina 13. Prodaja na veliko in na drobno

TELEFON 865.

zilom, je ostalo nekaj listja in sadu, a drugo Opazovalce.

Pevsko društvo „Dom“ v Velikem repnu priredi dne 8. junija t. l. na binkoštni ponedeljek veliko vrtno veselico, katero se udeležita korporativno bratski društvi „Draga“ iz Orleka in izobraževalno društvo „Tabor“ iz Dola. Ker je čisti dobiček namenjen za ustanovitev ljudske knjižnice na Repentabru, nadejamo se mnogoštevilne udeležbe sosednih Kraševcev ter Tržičanov.

Vesti iz Istre.

Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metodija za Istro v Puli. Letošnja glavna skupščina te prepotrebne in plodnosne družbe bo v nedeljo 31. majnika v Puli. Ta dan priredi Vološčani Opatiji izlet u Pulo s posebnim parnikom. — Pričakuje se tudi iz Kvarnera izletnike s posebnim parnikom.

Po vladajočem zanimanju je soditi, da pride ta dan v Pulo mnogo hrvatskega in slovenskega naroda od vseh strani Istre. — Priporočiti bi bilo najtopleje, da se tudi Tržičani v častnem številu udeležijo tega narodnega istrskega slavlja. Ne le, da bodo videli množice navdušenega, do danes tlačnega istrskega slovenskega naroda, in čuli lepe in poučne govore naših prvobornikov v Istri, marveč se bo nudila izletnikom tudi ugodna prilika, da si ogledajo glavno mesto Istre, ki se cvetoče dviga nad prastarimi rimskimi razvalinami. — Videli bodo mnogo lepih spomenikov iz rimske dobe, kakor „Avgustov tempelj“, „Zlata vrata“, „Dvojčinska vrata“, kakor tudi velikansko in veličastno rimsko gledališče „Arena“. Videli bodo pristan vojne morarice, obdan s sivimi trdojavami, to strateško najvažnejšo točko avstro-ogavske monarhije.

V Puli pa stopijo izletniki tudi na ona vroča tla, kjer se je lanskega leta bil najljubši boj kolikor jih pozna zgodovina našega Primorja, boj mej krivico in pravico, mej irredentovsko-socialno-demokratsko alejanco na eni in sveže vstajajočim in zavedajočim se hrvatskim ljudstvom na drugi strani.

Glas tega gigantskega boja je segal daleč preko mej naše domovine in celo države ter je bolešno odmeval tam — v večnem Rimu: — Istra je prenehala biti tudi po videzu italijanska pokrajina!

V Puli reziduje sicer generalni štab kamor, ali tam je tudi nekdo drugi, čegar ime pretresa dušo naših nasprotnikov, t. j. naš Laganja, ki bo na skupščini govoril zbranemu narodu.

Komur je le možno, naj ne zamudi prilike in poleti naj v nedeljo u Pulo na glavno skupščino vrle istrske „Družbe“! — Vlak odhaja z državnega kolodvora ob 5. uri zjutraj.

Iz Ricmanj. Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Ricmanjih se bo vršil v nedeljo 31. t. m. ob 9. uri predpoludne v prostorih „Kons. društva“ in ne 30. maja, kakor je bilo javljeno.

Vesti iz Kranjske.

Novi sokolski društvi. Vlada je potrdila pravila telovadnega društva „Sokol“ v St. Vidu nad Ljubljano in na Vrhniki.

Nova podružnica slovenskega planinskega društva se je ustanovila v Tržiču za tržiški okraj.

„Matica Slovenska“ je imela v ponedeljek svoj XLIV redni občni zbor, ki se je ob veliki udeležbi vršil v veliki dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani.

Vesti iz Koroške.

V pokoj je stopil profesor na celovski gimnaziji g. Ivan Scheinigg.

Mesto Beljak si najme poldrugi milijon, K posojila, največ za šolske zgradbe.

Vesti iz Štajerske.

Toča je pobila v petek na Spod. Štajerskem po raznih krajih, tako pri sv. Kurgoti na Pohorju, okrog Konjic, okoli Vojnika in v Svetini pri Celju.

Vojaška vest. Podpolkovnik g. Jernej Alijančič v Opavi je postal polkovnik.

Najlepše darove za birmo prodaja

Emilio Müller

najuglednejša in najstarejša prodajalnica ur v Trstu
ulica Ponterosso
ogel ul. Nuova št. 20

Velika izbira
veržic, zlatih in
srebrnih ur kakor
tudi
stenskih ur vsake vrste

Ustanovno leto prodajalne 1850

Nazarij Grižon Sv. Ivan št. 663 nasproti tovarne testenin Girardelli. Novo skladišče vina, istrskega, dalmatinskega in belega vipavkega. Cene zmerne. 775

Letoviščniki pozor! V našem se od da krasno stanovanje (na željo tudi meblirano): 4 parketirane sobe, kuhinja (voda v kuhinji), vrt, veranda. Krasna lega ob južni železnici. Kopalnice. Smrekov gozd. Pojasnila daje ga Josipina Lehniger, Litiya — Kranjsko. 770

Tvrška z južnim sajem išče gospodično za pisarno, večšo slovensčino, nemščino in italijansčino. Prijaviti se v ulici Molina piccolo št. 11, gosp. Mirt. 768

Dva dobro izvežbana krojaška pomočnika, ter 1 učenca sprejme takoj v stalno službo Filip Merkel, krojač v Ajdovščini. 773

Prodajo se obleke za moške in dečke. Placilo na tedenske ali mesečne obroke. Ulica Caserma 12, I. 767

Sobni slikar priporoča se za slikarka dela. Anton Pausič, via S. Giacomo in Monte št. 5, III. 777

Išče se za večjo trgovino učenec, krepek in dobro vzgojen. Ponudbe pod „E 1“ na Inzeratni oddelku Edinosti. 734

Ivan Ostrovska naznanja svojim prijateljem in slav. občinstvu, da prevzame gostilno v ul. del Bosco 16 v četrti 28. t. m. Točl bom belo vipavsko, črno istrsko in dalmatinsko vino kakor tudi izvrstno pivo. Kuhinja bo preskrbljena z gorkimi in miznimi jedili. Priporoča se udani Ivan Ostrovska.

Nova hiša nad Salita di Greta št. P. 432. Mala stanovanja, 2 sobi, sobica, kuhinja, na razpolago takoj ali za 24. avgusta t. l. Najemnina 490—480 K. — Informacije via Lavatoio 4, I. nadst. 758

S kapitalom 15.000 K si pridobi trgovec veliko premoženje s predmeti mehanične stroje brez konkurence. Izvestje: Živic, Trgovinska ulica 2. 756

Pozor Bazovci! in nje okolici! — Bazovci pri Trstu, prej mitnica, odprli je novo prodajalno obvala ter se priporoča udani Josip Vodopivec. 703

Proda se mozaična mizica ter je naročila za vsaki slog Specialiteta dela za ladje. Mizar, ulica Cereria št. 2. 703

Kdor želi vzeti v najem kako

stanovanje, skladišče ali prodajalnico

Obrne naj se na **Trieste-office**

avtorizovana agencija za nepremičnine in trgovino
ulica S. Giovanni 18 pritličje. — Telefon 371.

NOVA MESNICA

koši, vampe in osoljeni jeziki. Vse po najzmernejših cenah. Udani C. Sovrano.

Trst, ul. Belvedere 40
Prodaja se goveje meso prve vrste, kakor tudi graško meso, najkrajše telečje in janjeje, ko-
Udani C. Sovrano.

Čudež iznajdbe! Uničenje stenic in jajčic.

Jekočina Morgana je preizkušana ::

kakor najuspešnejše sredstvo ter edina med številnimi tekočinami te vrste.

„MORGANA“ uničuje stene ne da bi pri tem škodovala pohištvo ter ne smrdi. Kjer se enkrat pomaže s tekočino „MORGANA“ je izključeno, da se stene zopet zakotijo. „MORGANA“ je preizkušena od kompetentnih oblasti Onim, ki so v staru dokazati neuspeh, se denar vrne. — Po deželi pošilja se po poštnem povzetju. — Steklenice po 25 krajcarjev.

Na prodaj v **Tomaz Zadnik** ulica Farneto 33

DELNIŠKA DRUŽBA GREINITZ

Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2
Corso št. 35

Zaloga

traverz, železniških šin, potrebščin za stavbinstvo sploh in priprav za cestarska dela. — Orodja za vrtnarje, kamnoseke in zidarje. — Orodja in stroje za poljedelstvo. — Štralk za trte in stroje za žveplanje trt. — Specialitete za pohišno opravo od priproste najfinije kakovosti. — Vse po skrajno nizkih cenah.

Birma! Ure zlate in srebrne z veržicami vsake vrste po najzmernejših cenah pri urarju GIOV. PLISKA, Corso 13. 673

Tvrška Ivan Simitz Barriera 32 s filijalko v ul. Giosue Carducci 31 prodaja po znanih nizkih cenah obleke in blago za moške obleke povsem novo. Specialiteta drobnih predmetov za krojače. 1349

Izučeni trgov. pomočniki dela se sprejmejo za razpošiljalno tvrdko. — Ponudbe post „Postfach N. 69“ Trst 7. 760

ANTON JOGAN, mizar

Sprejme vsakovrstna naročila in popraviljanja.

Ima vedno pripravljeno pohištvo za spalne in jedilne sobe ter kuhinje. TRST — ulica Farneto 45.

Najlepše slike ::

je dobiti v elektrofotografskem ateljeju

Antona Jerkiča v Trstu
via delle Poste št. 10

Fotografiranje se vrši izključno pri čarobni električni razsvetljavi. Ogledite si krasne umetniške izdelke v vodu, ki so neprekosljivi v efektu.

TELEFON št. 21-43

Denarna posojila v vsakom zna-

etvu, zamerejo dobiti oseba vsakega aleja te- liko na osebnih kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi povračili. Hipotekarna posojila, v vsakom znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amer- tizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARIC, ulica della Caserma št. 14, I. nadst. od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne

Skladišče pohištva VITTORIO VOSILLA

preseljeno iz Lipskega trga 7 v ulico Sanità št. 8 vogal ul. Porporella nasproti kavarne Fedel Triestino je bogato založeno z novim neprekoaljivim solidnim in eleg. pohištvo CENE ZMERNE.

GUERINO MARCON

ulica Tivarnella št. 3. Priporoča svojo zalogo oglja in drv ki je vedno preskrbljena z najboljšim krasnim blagom. Prodaja na debelo in drobno. Pošiljanje na dom. Telefon št. 1664

STARA MIRODILNICA

Fed. F. Huber Succ.
TRST, ul. Barriera vecchia št. 26.

BOGATA ZALOGA barv, povlak, čopičev, pramenj, kemioh izdelkov, miner. vod, parfimov, zamah, železne žice, elastike za cepljenje, mila in STEKLENIH SIP.

TOVARNA ZRCAL

ATTILIO PIZZORNO
TRST, ulica Giuseppe Parini št. 9 — vogal ulice Giorgio Vasari. — Telef. 687.

Ogledala navadna in oglašena. — Posrebenje starih zrcal. — Skladišče kristalov, navadnega in delanega stekla. — Zaloga navadnih in oglašanih sip za kočije. Oglašeni kristali, vezani z medjo. — Zrcala z ure. Sipe z vsakovrstnimi risbami. — Apariranje sip.

Giuseppe d'Andrea

Teracerarski mojster
Trst - San Giacomo in Monte 6
Prvo podjetje za navadna in fina teracerarska dela
obstoječe od leta 1852
Sprejme se tudi popraviljanja.

Shajališče v Mirodilnici Mizzan (S. Giacomo) S. Jak.

Restavracija „AURORA“

Trst, ulica Giosue Carducci 15
in ul. S. Giovanni 13

Hrv. tambur. dr. „Atila“
v narodnih nošah.

Svira glazbeni in drugi instrument vsaki dan od 7 do 12. ure zvečer. Ob nedeljah in praznikih od 4 ure popoldne do 12. zvečer.

Nova prodajalnica ur in dragocenosti

G. BUCHER
(ex drug Drag. Vekjeta)

CORSO št. 36 — TRST
Nasproti prejšnje prodajal. DRAG. VEKJET.

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in zmenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravila vsakovrstno, srebrnino in žepne ure. Cene zmerne.

Pietro Cucit mizar

Trst, ulica Fontana št. 7 in 9.

Specijalist za razkošno pohištvo vsakega kroja. Vsakovrstna dela v lesu.

F. Pertot urar

Trst, ulica Poste Nuove 9
Zepne ure najboljših tovar. Najnovejša stenske ure. Izbor ur za birmo darila. Popravila po zelo nizkih cenah.

Hotel Balkan

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene smerne. Počkaj & Aögl.

Hotel Balkan